

Sygn. akt VII U 1341/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Wiesława Szulczewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Wronkowska

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2016 r. w Gdańsku

sprawy L. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołań L. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 18 maja 2016 r. nr (...)

oraz z dnia 26 lipca 2016 r. nr (...)

I. zmienia zaskarżone decyzje i przyznaje ubezpieczonemu L. J. prawo do emerytury od dnia 01 kwietnia 2016 r.,

II. nie stwierdza odpowiedzialności pozwanego organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt VII U 1341/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 maja 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonemu L. J. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z uwagi na niespełnienie przesłanek warunkujących nabycie prawa do dochodzonego świadczenia – tj. nielegitymowane się przez skarżącego 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach.

Do stażu pracy w szczególnych warunkach pozwany nie uwzględnił skarżącemu następujących okresów zatrudnienia:

- od 03 lipca 1979 r. do 18 lipca 1979 r., od 19 lipca 1979 r. do 30 kwietnia 1983 r., od 01 września 1994 r. do 16 kwietnia 1997 r., od 18 lutego 1998 r. do 05 września 1999 r. oraz od 01 maja 1983 r. do 31 sierpnia 1994 r. jak również od 22 grudnia (...). do 06 lutego 1998 r.

Kolejną decyzją z dnia 26 lipca 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 18 maja 2016 r. w zakresie ilości uznanych okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach, pozostawiając decyzję w mocy w pozostałym zakresie.

Organ rentowy uznał, że skarżący udowodnił 7 lat i 26 dni pracy w szczególnych warunkach.

Do stażu pracy w szczególnych warunkach pozwany uwzględnił następujące okresy zatrudnienia:

- od 03 lipca 1979 r. do 18 lipca 1979 r.
- od 19 lipca 1979 r. do 30 kwietnia 1983 r.
- od 01 września 1994 r. do 16 kwietnia 1997 r.
- od 18 lutego 1998 r. do 31 grudnia 1998 r.

Odwołanie od powyższych decyzji wywiódł ubezpieczony, wyjaśniając, że legitymuje się wymaganym przepisami prawa 15- letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, albowiem świadczył prace w charakterze kierowcy autobusu w latach 1978-1997 r.

W odpowiedzi na odwołana pozwany organ rentowy wniósł o ich oddalenie podtrzymując argumentację zaprezentowaną w treści zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony L. J. urodzony w dniu (...), w dniu 29 kwietnia 2016 r. złożył w organie rentowym wnioski o prawo do emerytury.

Odwołujący się nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego, a w dniu 22 stycznia 2016 r. ukończył wiek 60 lat.

W toku postępowania przed organem rentowym na dzień 01 stycznia 1999 r. ubezpieczony udowodnił 27 lat, 2 miesiące i 23 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 18 maja 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonemu L. J. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z uwagi na niespełnienie przez skarżącego przesłanek warunkujących nabycie prawa do dochodzonego świadczenia – tj. nielegitymowane się przez skarżącego 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach.

Wnioskodawca odwołał się od powyższej decyzji przedkładając w organie rentowym nową dokumentację (świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach).

W związku z powyższym pozwany organ rentowy ponownie weryfikował długość stażu pracy w szczególnych warunkach jakim legitymuje się ubezpieczony.

Kolejną zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 26 lipca 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 18 maja 2016 r. w zakresie ilości uznanych okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach, pozostawiając decyzję w mocy w pozostałym zakresie.

Organ rentowy uznał, że skarżący udowodnił 7 lat i 26 dni pracy w szczególnych warunkach.

Do stażu pracy w szczególnych warunkach pozwany uwzględnił następujące okresy zatrudnienia:

- od 03 lipca 1979 r. do 18 lipca 1979 r.
- od 19 lipca 1979 r. do 30 kwietnia 1983 r.
- od 01 września 1994 r. do 16 kwietnia 1997 r.

- od 18 lutego 1998 r. do 31 grudnia 1998 r.

Okoliczności bezsporne, vide: akta rentowe: wniosek ubezpieczonego – k. 1-4, karta przebiegu zatrudnienia – k. 38, decyzja pozwanego z dnia 18 maja 2016 r. – k. 39, odwołanie ubezpieczonego – k. 41, świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach – k. 44-47, dokumentacja dot. ubezpieczonego – k. 49-52, decyzja pozwanego z dnia 26 lipca 2016 r. – k. 53, karta przebiegu zatrudnienia – k. 54

W okresie od 01 maja 1983 r. do 31 sierpnia 1994 r. odwołujący się był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy w Zespole (...) w M. w charakterze kierowcy autobusu.

W trakcie zatrudnienia we wskazanym powyżej zakładzie pracy odwołujący się przewoził dzieci do szkoły autobusem tzw. gimбусem- tj. pojazdem ciężarowym o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3, 5 tony marki J.. Wskazany powyżej pojazd posiadał 55 miejsc siedzących.

W okresie wakacji wnioskodawca również transportował pasażerów w/w autobusem wożąc dzieci na kolonie , wycieczki oraz obozy harcerskie. W okresie letnim odbywały się też planowe remonty pojazdu.

Powyzsza praca była wykonywana przez ubezpieczonego w pełnym wymiarze czasu pracy.

Ponadto skarżący był zatrudniony w szkole na 1/2 etatu na stanowisku palacza.

W okresie od 22 grudnia 1997 r. do 06 lutego 1998 r. wnioskodawca był zatrudniony w Firmie (...) w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego.

W trakcie zatrudnienia u wskazanego powyżej przedsiębiorcy skarżący obsługiwał pojazd ciężarowy marki I., cały zespół w/w pojazdu ważył 40 ton, a jego ładowność wynosiła 25 ton, a sam pojazd ważył 17 ton. Do zadań powierzonych wówczas ubezpieczonemu należało przewożenie mąki za pomocą w/w samochodu.

Dowód, vide: akta rentowe: świadectwo pracy – k. 9 tom II, świadectwo pracy – k. 6 tom II,

Dowód, vide: akta sprawy: zeznania ubezpieczonego – k. 17-18

Powyzszy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy oraz w aktach ubezpieczeniowych pozwanego organu emerytalnego, których prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu.

Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły także zeznania ubezpieczonego, który logicznie wiarygodnie oraz przekonująco wyjaśnił, na czym polegała istota świadczonej przez niego pracy na poszczególnych etapach zatrudnienia.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego jako zasadne zasługiwało na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia prawa ubezpieczonego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Wyniki przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego wykazały, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, co sprawia, że stanowisko organu emerytalnego odmawiające wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury, nie jest słuszne.

Ogólne zasady nabywania prawa do emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r. zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2016, 887 j.t.), zgodnie z którym ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po

osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. spełniają łącznie następujące warunki na dzień 01 stycznia 1999 r. :

- 1) legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat - dla mężczyzn, 60 dla kobiet,
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej: 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Należy także zaznaczyć, iż dla uzyskania uprawnień do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym wymagane jest osiągnięcie wskazanego w przepisach wykonawczych wieku, a także przepracowanie określonej ilości lat w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Stosownie do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli na dzień 1 stycznia 1999 r. spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A – prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego – stanowiącym załącznik do rozporządzenia w dziale VIII (w transporcie i łączności) pod poz. 2 wymieniono prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15.

Dodatkowo wskazać należy, iż zgodnie z przepisem § 2 ust 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (§ 2 ust. 2).

Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem w postępowaniu przed sądem, okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Bezspornym jest, iż ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999 r. udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w dniu 22 stycznia 2016 r. ukończył wymagany prawem wiek 60 lat. Przedmiotem sporu było przepracowanie przez ubezpieczonego na dzień 1 stycznia 1999 r. wymaganych 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Wynik przeprowadzonego w sprawie postępowania dowodowego daje uzasadnioną podstawę do uznania, że skarżący spełnił przedmiotową przesłankę.

Na podstawie zaofiarowanego przez wnioskodawcę materiału dowodowego w postaci dokumentów zgromadzonych w aktach pozwanego organu rentowego – tj. znajdujących się tam świadectw pracy oraz zeznań samego ubezpieczonego możliwym stało się uznanie, że wnioskodawca w trakcie zatrudnienia w Zespole (...) w M. w okresie od 01 maja 1983 r. do 31 sierpnia 1994 r. jak również podczas zatrudnienia w Firmie (...) w okresie od 22 grudnia 1997 r. do 06 lutego 1998 r. świadczył pracę określoną pod poz. 2 działu VIII wykazu A stanowiącego załącznik do cytowanego Rozporządzenia.

Zarówno w wystawionego przez zakład pracy świadectwa pracy jak również z treści zeznań wnioskodawcy wynika w sposób niewątpliwy, że podczas zatrudnienia w Zespole (...) w M. (tj. przez okres 11 lat i 4 miesięcy) odwołujący się świadczył pracę w charakterze kierowcy autobusu szkolnego posiadającego o 55 miejsc siedzących, za pomocą którego wnioskodawca przewoził dzieci do szkoły.

Nie uszło uwadze Sądu, że ubezpieczony wykonywał zadania kierowcy autobusu także w okresie wakacji szkolnych, bowiem do jego obowiązków należało przewożenie dzieci na wycieczki oraz obozy harcerskie. Powyższe prowadzi do uznania, że odwołujący się wykonywał pracę w szczególnych warunkach stale.

Oprócz obowiązków kierowcy, wnioskodawca wykonywał także prace palacza w wymiarze 1/2 etatu. Mając jednakże na uwadze fakt, że wykonywanie powyższego zajęcia nie kolidowało ubezpieczonemu w żaden sposób z wykonywaniem pracy kierowcy- należało uznać, że skarżący świadczył prace w szczególnych warunkach w pełnym wymiarze czasu pracy.

Natomiast okres świadczenia przez wnioskodawcy pracy palacza nie podlega zaliczeniu do stażu pracy w szczególnych warunkach z uwagi na fakt, że ubezpieczony nie świadczył przedmiotowej pracy w pełnym wymiarze czasu pracy. Tym samym nie był narażony na wpływ szkodliwego środowiska pracy w takim stopniu jak pracownicy wykonujący to zadanie przez 8 godzin dziennie.

Z kolei w trakcie zatrudnienia w Firmie (...) w okresie od 22 grudnia 1997 r. do 06 lutego 1998 r. odwołujący się obsługiwał pojazd ciężarowy o ładowności 25 t. marki I. za pomocą którego rozwoził mąkę.

Biorąc pod uwagę powyższe należy wskazać, iż bez wątplenia charakter pracy świadczonej przez ubezpieczonego we wskazanym powyżej okresie kwalifikuje się do zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach. (wykaz A dział VIII poz. 2 – zał. nr 1 do Rozporządzenia

Zaliczenie uznanych przez Sąd w niniejszym postępowaniu okresów sprawia, że ubezpieczony legitymuje się wymagany przepisami prawa 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach.

Tym samym ubezpieczony spełnił ostatnią przesłankę niezbędną do przyznania prawa do dochodzonego świadczenia.

W konkluzji, z wyżej przytoczonych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami, zmienił zaskarżone decyzje organu rentowego i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 01 kwietnia 2016 r. (tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym ubezpieczony złożył w organie rentowym wniosek o dochodzone świadczenie).

Ponadto w pkt II wyroku działając na podstawie art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Sąd wnioskując a contrario, nie stwierdził odpowiedzialności pozwanego organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, mając na uwadze fakt, że dopiero wynik przeprowadzonego w sprawie postępowania pozwolił na dokonanie wiążących ustaleń dotyczących charakteru zatrudnienia wnioskodawcy w spornych, poddanych pod ocenę Sądu okresach.

SSO Wiesława Szulczewska